

Spojená škola internátna
Nám. Š. Kluberta 2, 054 01 Levoča

Školský vzdelávací program
Kráčame za svetlom 3.

Platí pre školský rok 2016/2017

Obsah

Všeobecné údaje.....	3
Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania.....	3
Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania.....	3
Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti.....	4
Profil absolventa.....	4
Priestorové a materiálno-technické podmienky	4
Podmienky pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	5
Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a učiteľov.....	5
Systém kontroly a hodnotenia žiakov	5
Systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	6
Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov	6
Školský vzdelávací program	6
Učebný plán pre praktickú školu.....	7
Učebná osnova	8

Všeobecné údaje

Predkladateľ programu Spojená škola internátna
Nám. Š. Kluberta 2, Levoča
Riaditeľ: PaedDr. Šarlota Múdra

Zriaďovateľ školy Okresný úrad Prešov

Platnosť Školský rok 2016/2017

Charakteristika a zameranie školy

Praktická škola je organizačnou zložkou Spojenej školy internátnej, Nám. Š. Kluberta 2, Levoča (v skratke SŠI).

Praktická škola poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti.

Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a všetkých absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C.

Škola je zameraná na rozvíjanie zručností v dvoch oblastiach

- príprava jednoduchých jedál a pomocné práce v kuchyni,
- Remeselné práce – práca s hlinou a výroba drobných keramických predmetov.

Vyučovací jazyk slovenský

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Primárnym poslaním Praktická škola poskytujú vzdelávanie žiakom s mentálnym postihnutím, pričom cieľom vzdelávania je príprava na najvyššiu mieru samostatnosti, akú môže daný jedinec dosiahnuť.

Škola má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsľuhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Základným princípom, ktorým sa škola riadi je ľudskosť, tolerancia a rovnosť šanci pre každé dieťa.

Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Štúdium v praktickej škole trvá 3 roky. Základnou organizačnou formou je vyučovacia hodina, ktorá trvá 45 minút. Je vhodné spájať hodiny rovnakého zamerania do

viachodinových blokov, aby sa zabezpečil dostatočne dlhý čas na realizáciu niektorých odborných činností. Súčasťou vzdelávacieho procesu sú tiež vychádzky, exkurzie, návštevy kultúrnych a vzdelávacích podujatí, škola v prírode.

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Absolvovaním 3 ročníkov praktickej školy získa žiak nižšie stredné odborné vzdelanie. Dokladom o ukončení vzdelania je záverečné vysvedčenie.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Výchovno-vzdelávací proces je ukončený záverom školského roka. Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Podmienkou pre ukončenie je celkové hodnotenie prospel. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať. Vysvedčenie vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Profil absolventa

Praktická škola je jedna z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine - na sebaobsľuhu a praktické práce v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu v chránených pracoviskách. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list ale vysvedčenie o absolvovaní Praktickej školy so zameraním na pomocné práce v kuchyni alebo v keramickej dielni pod dohľadom zodpovednej osoby.

Personálne zabezpečenie chodu školy

V praktickej škole pracujú 3 špeciálni pedagógovia na plný úväzok a viacerí na čiastočný úväzok. Pri viacnásobne postihnutých žiakoch pomáhajú pedagogickí asistenti.

Priestorové a materiálno-technické podmienky

Škola využíva 3 triedy, cvičnú kuchynku, učebňu výtvarnej výchovy, stolársku dielňu, odbornú učebňu na individuálne tyflopédické cvičenia, keramicnú dielňu, učebňu ITC, počítačovú učebňu pre mladších žiakov, miestnosť na senzomotorickú integráciu, telocvičňu. Ostatné miestnosti SŠI v prípade potreby. Praktická príprava na výkon jednoduchých pracovných činností žiakov sa vykonáva činnosťou v školskej kuchynke, keramickej dielni a učebni ITC.

Školské kabinety sú vybavené bežnými aj špeciálnymi učebnými pomôckami. Žiaci, ktorí nevedia pracovať so zrakom dostávajú ako individuálnu školskú pomôcku pichťový stroj. Žiaci so zvyškami zraku dostávajú ako individuálnu učebnú pomôcku stolovú alebo ručnú lupu. Žiaci so zrakovým postihnutím, ktorých diagnóza to vyžaduje, majú individuálne osvetlenú pracovnú plochu.

V miestnostiach na praktickú prípravu žiakov sa tiež nachádzajú pomôcky špeciálne upravené pre potreby zrakovo postihnutých žiakov, napr. hovoriaca váha, označenie spotrebičov hmatovou značkou, nápisy na dózach s potravinami v brailleovom písme a podobne.

Žiaci školy môžu byť ubytovaní v školskom internáte.

Podmienky pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Nevidiaci žiaci

Využívajú brailleove bodové písmo, pri písaní používajú pichtov stroj. Pri orientácii v neznámom prostredí používajú bielu palicu. Učebné pomôcky sú na hmatovej a sluchovej báze. V učebniciach je označenie prístrojov hmatovými značkami, označenie predmetov v brailleovom písme a sú zabezpečené špeciálne pomôcky ako hovoriaca váha, hladinomer, chránič ruky pri strúhaní a iné.

Slabozrakí žiaci

Pri vyučovaní používajú optické pomôcky (okuliare, lupa, televízna lupa a pod.) podľa odporúčania očnému lekárovi alebo ČŠPP. Pri telesnej výchove vynechávajú cviky podľa odporúčania lekára. Vo všetkých činnostiach sa uprednostňuje farebný kontrast predmetov.

Telesne postihnutí žiaci

V telesnej výchove postupujú podľa odporúčania lekára alebo ČŠPP. Pri presunoch využívajú vozík, chodítko alebo inú oporu. Pri vyučovaní im pomáha asistent. Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je aj rehabilitácia a masáže.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a učiteľov

Budova školy je po celý deň uzatvorená. Prichádzajúci pracovníci si otvárajú kartou, ktorá cez dochádzkový systém zaznamenáva príchody a odchody. Ostatným návštevným žiakom školy otvára v čase od 6,00 do 18,00 vrátnička, mimo týchto hodín určený zamestnanec školy. Na posilnenie bezpečnosti žiakov slúži kamerový systém, ktorý monitoruje pohyb osôb po chodbách školy aj internátu. Brána do školského dvora je tiež uzatvorená, na jej otváranie slúži systém diaľkového ovládania.

Pred každou aktivitou mimo školy, ako aj na hodinách so zvýšeným rizikom úrazu sú žiaci poučení o bezpečnosti.

O zdravie žiakov sa stará školská zdravotná sestra.

Žiaci sú na začiatku školského roka preukázateľne poučení o bezpečnosti pri práci. Pred použitím prístrojov a technických zariadení sú poučení o pravidlách bezpečnej obsluhy týchto zariadení a používaní ochranných prostriedkov.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov sa bude vychádzať z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov praktických škôl č. 18/2015 a vnútorným školským pokynom na hodnotenie žiakov.

Systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa deje na základe:

- a) Pozorovania (hospitácie)
- b) Rozhovoru
- c) Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- d) Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- e) Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- f) Hodnotenia učiteľov žiakmi a ich rodičmi
- g) Vzájomného hodnotenia učiteľov
- h) Úspešnosti projektov
- ch) Koordinácie mimoškolských aktivít (súťaže, projekty, výstavy, exkurzie, nácvik kultúrnych programov, vydávanie školského časopisu)

Kontrolu pedagogických a odborných zamestnancov školy robí ich priamy nadriadený a riaditeľ školy podľa plánu a zaznamenáva na osobných hárkoch. Všetky podmienky kontroly sú rozpísané v pracovnom poriadku SŠI.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov

Zamestnanci školy spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti v súlade s platnou legislatívou. Podľa plánu kontinuálneho vzdelávania sa pedagogickí a odborní zamestnanci zúčastňujú ďalšieho vzdelávania. Všetci zamestnanci školy sa podľa potreby a podľa aktuálnej ponuky zúčastňujú aktualizácie vzdelávania, ktoré posyťujú rôzne vzdelávacie inštitúcie a odborných seminárov, ktoré organizuje SŠI.

Školský vzdelávací program

Školský vzdelávací program nadväzuje na štátny vzdelávací program. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v pomocných prácach v kuchyni a na vykonanie jednoduchých remeselných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Jednotlivé kľúčové kompetencie sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa:

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

Sociálne komunikačné kompetencie:

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti,
- dokáže primerane komunikovať v slovenskom jazyku,
- vie nadviazať kontakt aj s cudzou osobou, vie vysvetliť svoj handicap,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami.

Kompetencia čítať s porozumením:

- vie čítať preňho prístupnú formu textu, rozumie prečítanému,
- chápe písomné návody a vie sa nimi riadiť.

Kompetencia riešiť problémy:

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych postupov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešení ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika.

Kompetencie občianske:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

Kompetencie pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy a zdravotný postih, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

Učebný plán pre praktickú školu

Rámcový učebný plán pre žiakov Praktickej školy					
Vzdelávacie oblasti	Predmety	1.roč.	2. roč.	3.roč.	Spolu
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE					
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1 + 1	1 + 1	1 + 1	3 + 3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2 + 1	2 + 1	2 + 1	6 + 3
Človek a spoločnosť	Výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	3
	Výtvarná výchova	1	1	1	3
Zdravie a pohyb	Telesná a športová	2 + 1	2 + 1	2 + 1	6 + 3

	výchova				
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY					
	Rodinná výchova	1	1	1	3
	Zdravotná výchova	2	2	2	6
	Ručné práce a šitie	1 +1	1 +1	1 +1	3 +3
	Príprava jedál a výživa	3	3	3	9
	Domáce práce a údržba domácnosti	1 +1	1 +1	1 +1	3 + 3
VOLITEĽNÉ PREDMETY					
	Pomocné práce v kuchyni	2	2	2	6
	Remeselné práce	3	3	3	9
SPOLU		26	26	26	78

Disponibilné hodiny sú pridané k predmetom v učebnom pláne bez rozšírenia obsahu. Sú určené na možnosť využiť špeciálne vzdelávacie metódy vhodné pre zrakovo postihnutých žiakov, ako aj na precvičenia a upevnenia učiva.

Učebné osnovy

Učebné osnovy základných predmetov sú obsahovo zhodné so štátnym vzdelávacím programom.

Voliteľné predmety

Cieľom vyučovacieho predmetu **Pomocné práce v kuchyni** je získať pracovné návyky v kuchyni pre bežný život, naučiť žiakov organizovať a vykonávať pomocné práce pri príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Oboznámiť sa a dodržiavať bezpečnostné predpisy a základné hygienické návyky a zásady pri príprave jedál, pri umývaní, ukladaní riadu, upratovaní kuchyne. Naučiť sa dodržiavať zásady pre prácu v kuchyni, oboznámiť sa so zariadením a vybavením kuchyne, s používaným náradím, osvojiť si postupy pri pomocných prácach a ostatných činnostiach spojených s prácou v kuchyni (umývanie, krájanie, čistenie, strúhanie, lúpanie, miešanie, odkladanie, stolovanie, prestieranie, rozlišovanie a triedenie potravín, korenín i pochutín. Pri všetkých činnostiach v kuchyni dodržiavať individuálny prístup, individuálne tempo primerané schopnostiam a možnostiam žiakov. Výchovným cieľom je racionálne sa stravovať, kultúrne stolovať a bezpečne pracovať.

Remeselné práce

Cieľom je pripraviť žiakov na prácu v bežnom živote, na prácu v chránenej dielni, naučiť žiakov osvojiť si základné pracovné postupy pri rôznych remeselných činnostiach s ohľadom

na individuálne schopnosti žiakov. Oboznámiť sa a naučiť sa používať rôzne druhy nástrojov a náradia. Osvojiť si zásady bezpečnosti pri práci. Viesť žiakov k vytrvalosti, samostatnosti a zodpovednosti za vykonanú prácu a dokončenie výrobku. Podporovať kreativitu, fantáziu, nadanie a záujmy žiakov a využívanie kompenzačných zmyslov. S pomocou dospelého osoby vyrábať drobné ozdobné, upomienkové a praktické úžitkové predmety z ľubovoľného a dostupného materiálu napr. papier, kartón, textil, koženka, plast, drevo, modurit, sadra, modelovacia hlina, korálky, prírodné materiály. Činnosti: lepenie, rezanie, strihanie, krájanie, navliekanie, spinkovanie, modelovanie, spájanie, brúsenie, lakovanie, leštenie, prišívanie, zdobenie a iné prispôbiť individuálnemu pracovnému tempu a schopnostiam žiakov. Náplň práce s rozličným materiálom určí vyučujúci. V PŠ pri Spojenej škole internátnej v Levoči je možné pracovať aj s hlinou v keramickej dielni.